

Fortaleny, la veu del Xúquer

La vida de les dones i hòmens d'este poble transcorre lligada a la del Xúquer i el seu cabal, un riu en altres temps conegut com "El Devastador", però que quan baixa tranquil és font de riquesa i benestar. Un riu navegable on ara es pot pescar; un riu per on baixava fusta fins que séquies i assuts el calmaren.

Així l'aigua del riu entrà en la vida de fortalenyeres i fortalenyers, amb els assuts, com el que encara es conserva mirant al nord, al final del Camí de les Eres on la barca portava la gent des de la part dreta, on se situa Fortaleny, a l'altra part. Un pas molt transitat si hem de creure el que diuen les cròniques del segle XVIII, quan el barquer passà més de tres mil persones des de Sueca, acudien a la festa del Santíssim Crist del Consol, on xiquetes i xiquets ballaven unes danses que s'han perdut. O com l'assut de Matada que també tenia pas de barca i hui està soterrat, com el molí fluvial i la sènia. Un ric molí andalusí que passà a mans cristianes quan Jaume I va concedir a Pelegrina terres i torna a la vida quan l'any 1308 la reina Blanca d'Anjou donà permís per a la seua reconstrucció. I és així com el nom de Fortaleny, d'origen àrab, es troba amb el seu autèntic significat "els dos embarcadors" que estaven al final del Caminàs, o carrer Major, al costat de la torre que servia per a vigilar el riu, entre els castells de Cullera i el de Corbera.

I la vida i la riquesa del poble continuà lligada al riu i a les séquies que d'ell naixien. Com la séquia, ara amagada, que travessa Fortaleny i on nadaven les criatures, lligades a una

corda. O com la séquia, hui seca i amagada, que alimentava els antics llavadors, on tantes mans de dones han treballat i tantes moreres han alimentat xiquetes i xiquets, un racó conegut com la séquia de les pedres i que forma part ja de la història. O com a aquella primera séquia, coneguda com la dels Quatre Pobles -Corbera, Polinyà, Riola i Fortaleny-, la més important de totes, que es va construir en el 1508 per la voluntat d'establir nous cultius de la intel·ligent duquesa de Gandia, Maria Enríquez, senyora de la baronia de Corbera.

I així en un pla, que des de la Murta baixava pel nord, alimentat per ullals, séquies i fonts, es cultivà arròs, i taronges. I en altres temps, garroferes, oliveres, moreres, faves, dacsa, fesols, civada, garrofó i seda. Quan deixà de ser musulmana començaren a poblar-la cristians que acompanyaven el Conqueridor, en el segle XIII. Entre els primers un home, Pere de Noalles i una dona, Joaneta. I el primer senyor de Fortaleny Guillem de Rocafull, que pertanyia a un noble llinatge emparentat amb la valenta Maria, senyora de Montpeller, mare de Jaume I.

Un poble de llegenda, amb tradició i història que, segons Enric Valor, deixa sentir la veu del riu entre xops, tamarits i salzers, i que veu eixir el sol per la Mediterrània i pondre's pel massís del Caroig, enmig d'un ancestral silenci. I en el silenci s'escolten els versos de Vicent Andrés Estellés sobre Fortaleny que ens parlen del temps passat i del futur que ha de venir.

Rosa Roig Celda

PREMI SAMBORI
27è CONCURS DE LITERATURA EN VALÈNCIA 2025

DIJOUS, 10 D'ABRIL
CENTRE CULTURAL M. DE FORTALENY
C/ CAMÍ DE RIOLA S/N

40a Trobada de Centres en Valencià de la Ribera
En valencià, lliures i amb orgull

ACTE PREMI SAMBORI COMARCAL
18h. EDUCACIÓ INFANTIL I 1r CICLE EP
19h. NEE, 2n I 3r CICLE EP, ESO,
BATXILLERAT, FP I CFP

Organitzat per: ESCOLA VALÈNCIA, FUNDACIÓ SAMBORI

PROGRAMA

- 9.00h** Recepció de representants institucionals al Centre Cultural Municipal.
- 9.30h** Concentració al Camí de Riola s/n, dels participants en la cercavila.
- 10.00h** Cercavila cívica fins als peus de l'entaulat, encapçalada pel grup de danses l'Almogàver i la Xala, amb la participació de la Societat Musical Santa Cecília de Fortaleny i la colla de dolçaina i tabal Les Raboses d'Alzira.
- 11.00h** Parlaments de benvinguda, hissada de la pancarta oficial.
- 11.15h** Actuacions d'entaulat i activitats als tallers i parades cíviques.
- 11.30h** Inauguració del recordatori de la 40a Trobada Fortaleny.
- 13.15h** Lliurament de guardons al taller + original, + reivindicatiu i + educatiu a l'entaulat.
- 13.30h** Cloenda de les activitats matinals de la 40a Trobada Fortaleny 2025.
- 14.00h** 16a Jornada Gastronòmica + a gust en valencià.
- 16.45h** Parlaments de cloenda.
- 17.00h** Actuació de Dani Miquel i els Ma-Me-Mi-Mo-Músics.

Actuacions d'entaulat

- 11.15h** Colla de dolçaina i tabal Les Raboses d'Alzira.
- 11.45h** Grup de danses CEIP Escoles Carrasquer de Sueca.
- 12.05h** Taula redona CEIP Ausiàs March d'Alzira.
- 12.30h** Societat Musical Santa Cecília Fortaleny.

AGENDA ANY TROBADA 2025	JUNY:
GENER: 5a Nit de la Ribera	-Pertot, acostat a la Ribera. Visita guiada de Fortaleny -Projecte Educatiu El llenyater de Fortaleny .
FEBRER: Projecte Racó d'Enric Valor a biblioteques, llibreries i biblioteques de centre.	SETEMBRE: Projecte Racó d'Enric Valor: Radio escola. El llenyater de Fortaleny.
MARÇ: Projecte Educatiu Una Escola Sostenible per un món Sostenible .	OCTUBRE: Projecte Educatiu Romanços de iaies i iaïos .
ABRIL: 40a Trobada Fortaleny 2025. - Vine-ten a la Trobada en Bici. - 27è Premi Sambori Comarcal.	NOVEMBRE: Campanya Juguets de treball, juguets de profit. Taller artesanal de juguets i jocs sostenibles.
MAIG: Jornada de debat educatiu. Punt de Trobada. Jornada de convivència.	DESEMBRE: Pam a Pam Especial 40a Trobada Fortaleny 2025.

Exposicions

D'11.00h a 14.00h.

- Falla Foc i Tradició de Fortaleny.** Indumentària Valenciana. A l'av. País Valencià. Garatge nº 19.
- CEIP Ausiàs March d'Alzira.** La mirada innocent de la DANA a la Llar dels Jubilats (c/ Sant Roc).
- Xúquer Viu.** Paisatges d'aigua al Xúquer. A la Llar dels Jubilats (c/ Sant Roc).
- XEIM: Xarxa Educació i Memòria.** Llapis, paper i bombes. Al taller nº 45.

Animacions de carrer

- D'11.15h a 13.00h.** Exhibició de pilota al c/ Verge del Rosari amb la participació del Club de Raspall de Polinyà de Xúquer i Escola de Pilota el Moro d'Alcàntera-Càrcer.
- D'11.15h a 13.00h.** La Ràdio. CEIP Sant Antoni Abat de Fortaleny. Taller nº 91.
- D'11.15h a 13.00h.** Nova Muixeranga d'Algemesí. Al taller nº 71.
- D'11.15h a 13.00h.** Muixeranga de Sueca. Al taller nº 112.
- Actuacions a les 11.30h i a les 12.30h.** El Gran Jordiet, contacontes. Taller nº 37.
- 12.00h.** Actuació Muixerangues d'Alginet, Sueca i Algemesí. A l'encreuament de l'av. País Valencià i c/Major.
- Actuacions a les 12.00h i a les 13.00h.** Espectacle teatral de la companyia El ball de Sant Vito. Taller nº 36.

Projecte «El llenyater de Fortaleny»

- Quadern de treball «Enric Valor i El llenyater de Fortaleny».
- Programa de ràdio al CEIP Sant Antoni Abat.
- «Pertot, acosta't a la Ribera». Visita guiada a Fortaleny.
- Concert d'Enderrocks junt amb la banda de música Santa Cecília de Fortaleny
- Adaptació d'«El llenyater de Fortaleny» per Emili Gascó
- Racó «El llenyater de Fortaleny» a les biblioteques públiques, de centre i llibreries de la Ribera.
- Entorns físics i etnogràfics d'«El llenyater de Fortaleny».
- Recurs didàctic per als centres educatius.

40a Trobada de Centres en Valencià de la Ribera

En valencià, lliures i amb orgull

FORTALENY
diumenge,
6 d'abril del 2025

Salutació

Fortaleny és un poble menut. El riu Xúquer passa, a voltes, sense pressa pel seu costat. Sense pressa és un dir perquè unes altres voltes s'oblida com de prop transcorre el curs de l'aigua per aquest poble de llauradors. Com fa uns mesos que ens inundà els cors d'esglai. Per sort, sols ens abraçà amb una força descomunal que en altres llocs va provocar destrucció i pèrdua de vides humanes. No debades, Raimon ja va cantar allò d'"al meu país la pluja no sap ploure". A pesar del seu geni devastador, estímem amb agraïment el nostre riu però això no descarta una futura riuada que s'emporte per davant tot el que ens ha regalat, durant anys.

Amb la nostra llengua, les nostres arrels, la nostra cultura i els nostres principis passa un cas semblant. El poble valencià sempre està recelant que una riuada d'infàmes i abusos de poder de qui ens governa arrabasse les nostres senyes d'identitat i, en definitiva, la nostra manera de ser i de viure. Per aquesta raó considerem que la convocatòria d'una consulta per a triar la llengua base de les escoles és l'instrument per a arrossegar el valencià fora de les aules, com un corrent desbocat. Qui ho ha propiciat vol destruir el model educatiu que durant 40 anys ha funcionat bé a les escoles, amb bons resultats.

L'equip de govern de l'actual Ajuntament de Fortaleny, afegirà el seu gra d'arena perquè les Trobades de Centres en Valencià de la Ribera siguem el motor que necessita la nostra llengua per reivindicar-se, per apropar les nostres tradicions i costums a tota la ciutadania de la comarca, sobretot a la gent nouvinguda que els fa falta referents, pilars de convivència, inclusiva i sana.

Sigueu benvingudes i benvinguts.

Antonio Sellés Gimeno
Alcalde de Fortaleny

No esborraran el camí fet

Enguany, durant l'organització de la 40a Trobada de Centres en Valencià hem sentit un gust de boca agridolç. D'una banda, una xifra tan redona de Trobades ha sigut motiu d'alegria i d'eufòria. Podem presumir d'una trajectòria llarga, en un àmbit territorial extens -una comarca sencera-, adreçada a les comunitats educatives. És el balanç d'una tasca col·lectiva i cívica que ha fet perdurar la fita anual de l'ensenyament en valencià. Durant aquests anys, a les Trobades, ha vingut un seguit de generacions d'alumnes, les mares i els pares s'han convertit en iaies i iaïos, l'alumnat en nous pares i mares, els claustrers s'han renovat sense parar i els ajuntaments amfitrions han consolidat l'ús social del valencià.

Mentrestant, la Trobada ha sigut l'arbre de la barca que ha trampejat els vents amb rumb ferm, garantint que aquest espai de participació comarcal no fóra engolit per les adversitats polítiques amenaçadores.

El mal sabor de boca que sentim és de comprovar com la conselleria d'educació i el govern valencià, en mans d'una dreta extremista, s'encaboten a fer el major dany possible al model d'ensenyament en valencià. Per això mateix maquillen les seues intencions reals amb un discurs pompós, amb el cor ple d'odi cap a la nostra llengua.

Rebutgen que el valencià siga una llengua d'acollida, un pont de convivència per a generacions de xiquets i xiquetes que anhelan les oportunitats que els pugna oferir el futur, en un món globalitzat que volem divers, inclusiu i tolerant. Desdenyen que el valencià siga la llengua vehicular d'un model educatiu de qualitat i d'èxit acadèmic. I no admeten l'obvietat que és una llengua cooficial, protegida per una rigorosa normativa vigent.

És evident que el govern valencià actual no parará d'intentar-ho, però és també evident que nosaltres no deixarem de reivindicar l'ús vehicular del valencià, lliures i amb orgull.

Joan Cortés

President de la Coordinadora de Centres en Valencià de la Ribera

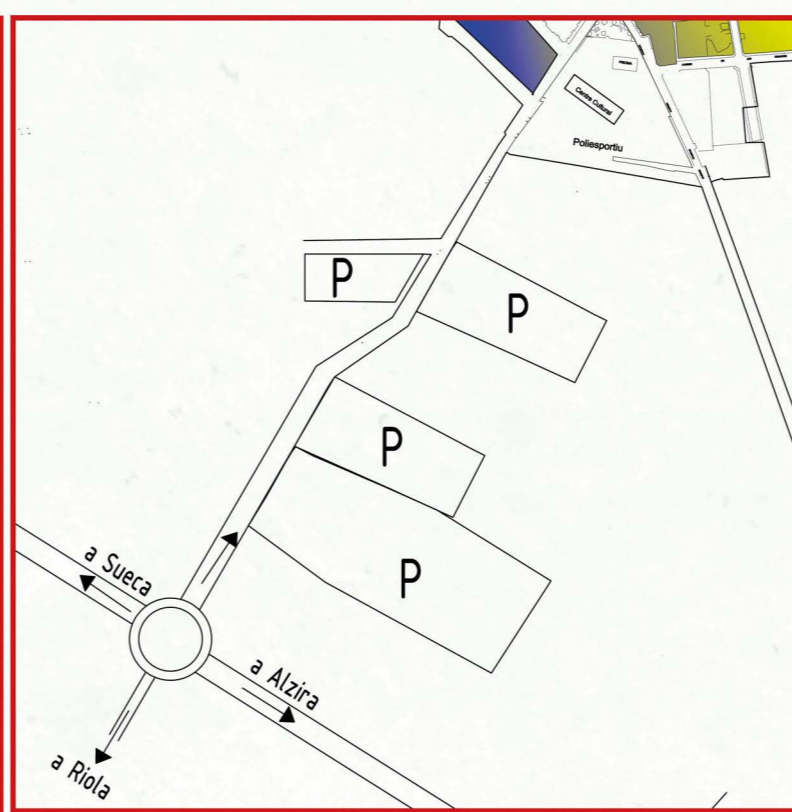
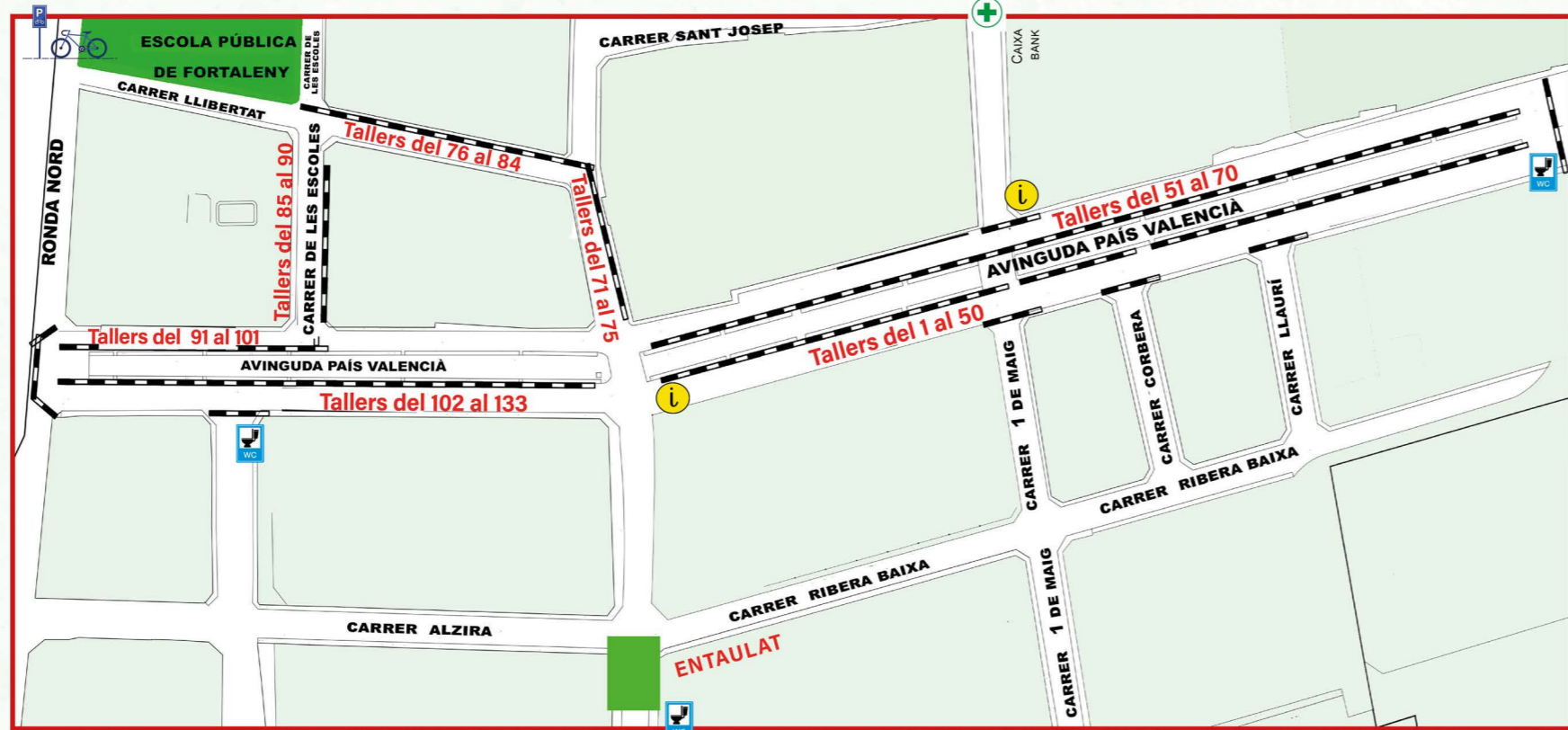

Ecologistes en acció
+ informació: lariberaenbici.net
riberabici@gmail.com

Vine-te'n a la Trobada en Bici 2025
Fortaleny, diumenge 6 d'abril

TALLERS I PARADES		
Albalat de la Ribera	AMPA i CEIP Ausiàs March . Enrosca'm	2
	IES Sucro. Clauers sostenibles	3
Alberic	CEIP Rafael Comenge. Disfruta!	28
	CEIP El Convent. El valor de les paraules	29
	IES Consuelo Aranda. Pinta la teua bossa: En valencià, lliures i amb orgull	30
Alcàntera de Xúquer	AMPA i CEIP Cervantes. Gorres divertides	48
Alfarb	AMPA i CEIP Sant Jaume Apòstol. Viseres	49
Alfarb, Catadau i Llombai	GAMM, Grup d'Acció Mediambiental del Marquesat. Taller per a reciclar llaines	59
	IES Bernat Guinovart. Els nostres balls	50
Algemesi	CEIP Cervantes. 50 anys del Cervantes	51
	CEIP Blasco Ibàñez. Emo-Bossa	53
	AMPA i CEIP Ribalta. Xapes, la llengua no es toca	54
	CC Maria Auxiliadora. La rosa de paper	55
	AFA CC Maria Auxiliadora. Tres en ratlla MAUX	55
	CEIP Verge del Pilar. Voluntari, que gran eres!	69
	AMPA i IES Sant Vicent Ferrer. Estimem el valencià	70
	Nova Muixeranga d'Algemesi. Taller de Muixerangues	71
Alginet	Muixeranda d'Alginet. Actuació de la Muixeranga	19
	CEIP Pepita Greus. Tres en ratlla	22
	CEIP Mestre Emilio Luna. Emocions voladores	23
Almussafes	CEIP V. Blasco Ibàñez. Polseres amb valor	24
	CEIP Almussafes. Les nostres plantes	72
Alzira	Interpreta Natura. Taller d'apicultura, ofici tradicional	25
	E. I. Tulell. Una Trobada de conte, ens trobem i juguem	37
	Amnistia Internacional la Ribera. La sanitat és un dret humà: xapes i fotoreclam	52
	CEIP Tirant Lo Blanc. Carlota: Per a gustos els colors	66
	Edicions Bromera. Parada de llibres	67
	IES Rei En Jaume. Clauers de la llengua més dolça, graffiti i serigrafia experimental	68
	CEIP Alborxí. Pinta Collarets	94
	IES La Murta. Trenclacloques: Amb valor, un si com una casa	95
	AMPA i CEIP Vicente Blasco Ibàñez. Amb la llengua: Millor salar que lluitar	96
	IES J.M.Parra. Pintacares i Parraxapes	97
Reclam Editorial. Signatures i encontres amb autors/es	98	
AFA i CEIP Vall de la Casella. Gaudim aprenent	99	
AFA i CEIP Ausiàs March. Dactilonoms	100	
Antella	Associació Cultural Maeros del Xúquer d'Antella. Exposició de llibres i fotografies de la Maera	27
	Famílies pel valencià. Parada informativa i taller: Tria valencià	31
	CEIP Xarxua.El mig pollastre	32
Beneixida	AMPA i CRA La Vall Farta. Saquet aromàtic de CRA's	33
Benicull	AFA CEIP Eugenio Martí Sanchis. Marca't un punt pel valencià	43
Benifaio	IES Enric Soler i Godes. Atrapa-somnis de Valor	44
	XEIM, Xarxa Educació i Memòria. Taller de pintura Colom de la Pau	45
	AMPA i CEIP Trullàs. El barret del valencià	46
Benimodo	AMPA i CEIP Santa Bàrbara. Memory de la terreta	65
	CEIP Josep Gil Hervàs. Revela't en valencià	26
Carcaixent	IES Arabista Ribera. Enganxa't amb Valor: taller d'imants	64
	CEIP José M ^a Boquera i Oliver. 50 Anys del Boquera	102
	CEIP Francesc Pons Boigues. 50 anys d'Il·lusió	103
	CEIP Victor Oroval i Tomàs. Somriu al valencià	104

- 1 Bar La Tasca
- 2 Bar Bonestar
- 3 Casino
- 4 Forn San José
- 5 La Botiga
- E Exposicions
- i Punt d'informació
- Banyos
- Farmàcia
- Ambulància
- Parquing BICI
- Picnic

TELÈFON POLICIA
689 012 885

Carcaixent i Cullera	El ball de sant Vito. Actuació teatral	36
	AMPA i CEIP Bosch Marin. La bossa reutilitzable	15
Carlet	IES Eduardo Primo Marqués. Plantes aromàtiques	16
	CEIP Juan Vicente Mora. La trompa balladora	17
	CEIP Sant Bernat. Encerta-la a la Trobada!	18
Castelló de la Ribera	Ampa CC Hernández. Del camp a la taula	58
	CEIP Miquel de Cervantes. Decoupage	79
Catadau	IES Mestre Ramon Esteve. Pedra trencadissa: punts de lectura de Maria Beneyto	80
	CEIP El Castell. Xapes amb Valor	81
Corbera	IES Joan Llopis Mari. Milotxa i cossos geomètrics	63
	CEIP Sant Antoni de la Mar. Xe, que no et peguen la llanda!	83
	ANEC Cullera. Parada i taller	84
Cullera	El Petit Editor. Parada de llibres	85
	CEIP Doctor Alemany. La pasqua ja està aci	86
	CEIP L' Escolàica. Ventalls populars	87
	IES Blasco Ibàñez. Amb paraules de ferro i cor de roure, fem créixer el valencià!	88
	CEIP El Perelló. Pal de pluja	125
El Perelló	CEIP El Perelló. Pal de pluja	125
	CEIP Felix Olmos. Plantem vida	126
Favara	Associació Empatia Animal de Favara. Parada de material de l'associació	127
	Societat Musical Santa Cecília. Taller musical	13
Fortaleny	Societat Musical Santa Cecília. Distribució musical	14
	CEIP Sant Antoni Abat. L'escola de Fortaleny: Un espai per a tu.	35
	Acadèmia 2x1. Taller de pintacares	56
	Ajuntament. Punt d'informació	57
	AnRoJuMi Fortaleny. Parada accessoris solidaris	62
	Falla Foc i Tradició. Taller tradicional	82
	Federació d'Educació de CCOO PV. Taller continua els versos i teixint fils	89
	CEIP José M ^a Boquera i Oliver. 50 Anys del Boquera	91
	CEIP Sant Antoni Abat. La ràdio	91
	Festeres. Taller tradicional	119
Gandia	Lletra Impresa Edicions. Parada de llibres	93

Gavarda i Sumacàrcer	CRA Escoles del Xúquer.Clauers del Xúquer	40
	Consorci Ribera i Vallidigna. Punt d'informació del CRIV, ecomobil	20
Guadassuar	Escola Infantil Prada. Abelles en acció	39
	CEIP Balmes. El valencià té valor	120
	IES Didin Puig. Volem	121
L'Alcúdia	IES Els Évols. Saquets aromàtics	11
	AMPA i CEIP Heretats.Taumàtrop el valencià ens fa lliures	12
	CEIP Les Comes. RoboPodc@st	61
La Barraca d'Aigües Vives	CEIP Santa Maria Aigües Vives. Naturalesa	90
	CEIP Sanchis Guarnier. Reutilitzem i som artistes	8
La Pobla Llarga	Edicions 96. Parada de llibres	9
	IES Pere d'Esplugues. Postal amb valor	10
La Ribera del Xúquer	Coordinadora de Centres en Valencià de la Ribera. Punt d'informació, samarretes de la Trobada	1
	Xúquer Viu. Paradata i joc sobre fauna i flora	21
	La Ribera en Bici-Ecologistes en Acció. Vine-te'n a la Trobada en Bici	101
Llaurí	CEIP Sant Blai. Xapeja	128
Llombai	CEIP Sant Francesc de Borja. Pallassos	129
Manuel	El Les Salines de Manuel, El El Castell de la Pobla Llarga, El Sant Joanet, El Riu Albaida de Senyera, El Càrcer, El Alcàntera de Xúquer. Natura i infància	38
Massalavés	AFA i CEIP Blasco Ibàñez. Estampem amb Enric Valor	42
Montroi	CEIP Montroi. Ciris amb cera d'abella	106
Montserrat	CEIP Evaristo Calatayud. Olor a la terreta	107
Paiporta	IES Alcalans. Xapes amb Valor	108
Picanya	Edicions del Bullent. Parada de revistes i còmics	41
Picassent	Andana Editorial. Parada de llibres	109
Piles	Edicions del Sud. Presentació i exposició de llibres	118
Polinyà de Xúquer	CEIP L'Alcocera. Campaneta reciclada	114
Rafelguaraf	CEIP Vicente Blasco Ibàñez. Bosses divertides	115

Real	CEIP Sant Pere Apòstol. Estimem la nostra llengua	116
Riola	CEIP Miquel Hernández. No em dones la llanda	117
Sant Joanet - Benimuslem	CRA La Ribera Alta. Quina animalada de bossa!	34
Senyera	CEIP 9 d'Octubre. Explorem el món amb Jules Verne	74
	CEIP López Marco. Volem al cel i més enllà	76
Sollana	IES secció de l'IES Joan Fuster. Dona la llanda pel valencià	75
	CEIP Joan Fuster. Tallers didàctics. Aula Joan Fuster	4
	AMPA i IES Joan Fuster. Clauers amb aforismes de Fuster	5
	AMPA i CEIP Carrasquer. Decoració de llapis	6
	CEIP Cervantes. La llengua no es toca	7
	Paper d'arros llibres. Parada de llibres	73
	Caixa Popular. Taller del vocabulari financer	77
Sueca	Muixeranga de Sueca. Taller de Muixeranga	112
	Sutrail. Taller de jocs tradicionals	113
	Grup de danses L'Almoqàver. Taller de cabuts	130
Tavernes Blanques	L'Eixam Edicions. Parada de llibres	110
Toris	IES Toris. Màscara de personatges de rondalles	60
	CEIP Joaquín Muñoz. Marcapàgines imantats	111
València	Facultat de Magisteri, Universitat de València. Estima el valencià	47
	FAMPA València. Polsera solidària	78
	Universitat Politècnica València. Lliures per crear, orgullosos d'aprendre	105
	Foment de l'Ús del Valencià de la Diputació de València. Taller Els versos de Maria Beneyto	122
Vila-real	STEPV. Taller magnetitzat amb el valencià	124
	Associació Cívica El Camí al País Valencià. Coneix el país Valencià	92

ORGANITZA

PATROCINA

40a Trobada de Centres en Valencià de la Ribera

En valencià, lliures i amb orgull

+ a gust en valencià
16a Jornada Gastronòmica
Fortaleny 2025

16a Jornada Gastronòmica
+ a gust en valencià

La S.M. Santa Cecília de Fortaleny i la Falla Foc i Tradició organitzen un esmorzar de Truita i Llonganissa i un dinar de Paella Valenciana elaborat per l'empresa Galbis.

Telèfon de contacte 650002162 (Lluc)

COL-LABORA

form - pastisseria

SAN JOSE

des de 1943

Fabricació pròpia de:
Pa i pans especials - Reboisteria salada
Pastes i dolços típics - Pastisseria tradicional
Bases de pizzes artesanals

Repartiment diari a bars i restaurants
Tradició i qualitat al seu servei

C/La Pau, 3 - 46418 Fortaleny
tel. 96 170 29 67
panaderiapasteleriajose@hotmail.com

ESMORZARS: Entrepà i refresc 7.50€

RACIONS PER DINAR
6.50€ Macarrons al forn Paella Valenciana

Telèfon de contacte 600056516 (Sol), C/Major,13

LA BOTIGA

FORTALENY

Varietat d'entrepans
677 84 67 53

c/major, 48.
Fortaleny

La Tasca
TEL:623987494

DESDEJUNI:
Café amb llet, Cola Cao, tallat, infusions + dolç; croissant, donuts 2.50€ - 2.80€

ESMORZARS: Entrepans
Pernil dolç i formatge
Truita de creïlles
Embotit + beguda
Tonyina, tomaca i ou

RACIONS PER DINAR
Macarrons al forn
Paella Valenciana
c/ Sant Vicent, 1.
Telèfon: 623987494 (Sandra)

Botiga Solidària
www.gentdetrobada.org

Visquem la nostra llengua
ajuntaments valencians